

“İç piyasadan umudunu kesen üretici, üretiminin yüzde 70’ini ihraç ediyor”

Uluslararası pazarda inovatif ürünlerin aksine, inovatif olmayan ürünler kategorisinde yer edinebilen Türkiye tıbbi cihaz sektörü üreticileri, üretiminin yüzde 70’ini ihraç ediyor. Marmara Sağlık Sektörü İş Adamları Derneği (MASSİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Tolga Sözen, Türkiye’de üretim yapan tıbbi cihaz firmalarının faaliyetlerini, dış pazara göre şekillendirdiğini söyledi. Tıbbi cihaz alanında Türkiye’nin küresel ölçekte de adının anılması için çözüm beklediklerini belirten Sözen, “Üreticilerin yerli pazarda olmayışının sebepleri araştırılmalı. Üreticilerin iç pazarda sorunları tespit edilerek, devlet politikası bünyesinde çözüm üretilmeli” dedi.

İç pazardaki aksaklıkların giderilmemesi halinde, Türkiye’nin uluslararası pazarda da etkili olamayacağı yönünde görüş bildiren Tolga Sözen, başta ABD olmak üzere, tıbbi cihaz üretiminde gelişmiş ülkelerin, küresel ölçekte yer edinmiş markalara dahi devlet desteğinin sürdürdüğüne dikkat çekti. Türkiye’deki genel cihaz ihtiyacının sadece yüzde 15’inin yerli üretimden karşılanabildiğine işaret eden Sözen, “Bu aşamada, yerli tıbbi cihaz üretiminde istenilen seviye gelinebilmesi için Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) fiyatlarının maliyet ve kar faktörü dikkate alınarak, belirli bir formülde fiyatlandırılmalı” diye konuştu. Ayrıca bu alanda, Ar-Ge ve yatırım teşviklerinin artırılması gerektiğine vurgu yapan Sözen, sektörün içinde bulunduğu tahsilat problemlerine de çözüm beklidiklerini açıkladı.

“Tıbbi cihaz pazarı 3 milyar dolara buldu”

Sektöre dair net bilgi olmamakla birlikte, 2015’te yaklaşık 500 milyon dolarlık büyüme tahmin ettiklerini açıklayan Tolga Sözen, söz konusu tahmine göre 2015’te tıbbi cihaz pazar büyüklüğünün 3 milyar dolara seviyesine geldiğini kaydetti. Diğer taraftan, Türkiye’de hastane sayıları ve istatistikleri sürekli değiştiğine dikkat çeken Sözen, şöyle devam etti: “Sağlık hizmetinin yüzde 65’i kamu yüzde 35’i ise özel sektör tarafından veriliyor. Hastane sayısı bakımından ise şu anda 800 kamu hastanesi, 550

özel hastane faaliyet gösteriyor. Tıp merkezleri ve diğer orta ölçekli sağlık kuruluşları dikkate alındığında da söz konusu sayının iki katı kadar kuruluşun sağlık hizmeti verdiği tahmin ediliyor. Bunların yanında yaklaşık 70 üniversite hastanesi ve askeri hastaneler de sektöre hizmet veriyor.”

Tıbbi cihaz sektöründeki ihale sisteminin kamu adına tek taraflı işlediği bilgisini veren Tolga Sözen, kurumlar tarafından şartnamelerin tek yönlü hazırlanmasına dikkat çekti. Bu duruma ilave olarak, teknik şartnamelerin de yetersizliğine vurgu yapan Sözen, “CE sertifikasına sahip Uzakdoğu’nun kalitesiz ürünleri ihalelerde ilk sırada yer alıyor. Sektörde çoğunlukla fiyat bazlı tercihler ön plana çıkmasının yanında, uluslararası bazı firmaların Türkiye’deki fiyatlara paralel, Uzakdoğu’da düşük kalitede tıbbi cihaz ürettirerek, ihalelere katıldıkları ileri sürülüyor” şeklinde konuştu.

Sektörde olumlu gelişmelerin yaşandığına da dikkat çeken Tolga Sözen, Tıbbi Cihaz Satış, Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği ile tıbbi cihaz satışı yapan işletmelerin yetki belgesi almasının zorunlu hale getirildiğini söyledi. Yönetmeliğin, 15 Mayıs 2014’te Resmi Gazete’de yayımlandığını hatırlatan Sözen, yetki belgesi olmayan firmaların satış yapamayacağını ifade etti. Sözen, tıbbi cihaz sektöründe yetkilendirilmek isteyen firmaların Tıbbi Cihaz Eğitim Sistemi (TCESİS) üzerinden eğitim almış ve sınavlar-

da başarılı olarak yeterlilik belgesi almaya kazanmış bir Sorumlu Müdür, en az bir satış elemanı ve gerekiyorsa klinik destekmanı bulundurması gerektiğini vurguladı. E-lece sektörde haksız rekabetin asgari seviye inebileceğini öngören Sözen, “Tıbbi cihaz işletmelerinde sorumlu müdür, satış ve tanıtım elemanı ve klinik destek elemanı olarak çalışabilir için TCESİS içinde yer alan eğitimlerin alınması zorunlu. Sınavlardan geçemeyen ve Tıbbi Cihaz Kurumu’na başvurarak, yeterlilik belgesini almayan personel öngörü pozisyonlarda çalıştırılmıyor” dedi.

Yönetmeliğin firmalar için kurumsallaşma gerekli kıldığı, merdivenaltı üretim ve hizmet dönemini ise bitirdiğine değinen Tolga Sözen, sorunları kaydetti: “Sektörü temsil eden STK gelecek dönemde sektörü yaşamsal anılan tehdit eden sorunların çözümü için kamudân muhataplarına sorunları anlatarak, çözüm önerilerini sunmalı. Bu noktada, TÜMDEZ SEİS’in ortaklaşa 26-27 Şubat tarihlerinde düzenledikleri Düzce Topuk yaylasındaki tıbbi cihaz sektör çalıştayının sonuç bildirisinde irtildığı gibi, bu sorunların çözümü için radikal bir eylem planı icra edilecek.”